

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **C. F.**

oskarżonego o popełnieniu czynu z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 lutego 2025 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron,

wniosku obrońcy

o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie kasacyjnej

oznaczonej sygn. akt **V KK 589/24**

p o s t a n o w i ł:

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

wyłączyć sędziego SN Marka Siwka od udziału w sprawie.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Do referatu sędziego SN Marka Siwka wpłynęła sprawa o numerze V KK 589/24. Obrońca zażądał wyłączenia sędziego referenta od orzekania w przedmiotowej sprawie, wskazując, że w związku z tym, że został powołany na swoje stanowisko na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej w trybie określonym w ustawie z 8 grudnia 2017 r., nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Jest bezsporne, że pan Marek Siwek został powołany na stanowisko sędziego Izby Karnej Sądu Najwyższego na podstawie postanowienia Prezydenta RP z 10 października 2018 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z 8 grudnia 2017 r., w dniu 28 sierpnia 2018 r. uchwałą nr 331/18 ostatecznie uznanej za nieważną w dniu 11 października 2021 r. przez Naczelny Sąd Administracyjny. Wadliwość tej procedury omówiona została w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, wynika też z normatywnej treści art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Rolą powołanych przepisów jest zagwarantowanie stronie prawa do bezstronnego, niezależnego i niezawisłego sądu, a takim może być wyłącznie sąd ustanowiony ustawą. W omawianej sprawie złożenie przedmiotowego wniosku o wyłączenie wskazuje w sposób oczywisty, że strona dostrzegła wady w procedurze powołania na stanowisko sędziego SN Marek Siwek, które będą prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, gdyby zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę. Badanie zasadności wniosku należało poprzedzić dywagacją, że każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPC wykładnią standardu z art. 6 ust. 1 EKPC (zob. post. SN: z 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z 22 marca 2022 r., I KZP 13/21; z 15 września 2022 r., I KO 75/21), a to skutkuje przyjęciem, że rozstrzyganie w sprawie przez osobę powołaną do Sądu Najwyższego na stanowisko sędziego w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, ale także standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Takie stanowisko miało miejsce w wyrokach EKPC przeciwko Polsce: z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19 w sprawie Reczkowicz, z 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i nr 57511/19 w sprawie Dolińskiej-Ficek oraz Ozimka oraz z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20 w sprawie Advance Pharma sp. z o.o. a punkt widzenia Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 16 września 2022 r., III KK 339/22 głoszący, że wejście w życie przepisów art. 29 § 4 – 25 ustawy o Sądzie Najwyższym nie może prowadzić do obniżenia standardu dopuszczalności

badania bezstronności (...) sędziowskiej oraz określenia skutków ich braku, wypracowanego w orzecznictwie TSUE i ETPCz” – ostatecznie dopełniło zasadności twierdzenia, że realizacja standardów wynikających z przepisów art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych wymagało wyłączenia od rozpoznania sprawy V KK 589/24 pana Marka Siwka.

Z tych powodów, kierując się zagwarantowaniem stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu zapewnionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPC), a także biorąc pod uwagę konieczność wyeliminowania niepożądanych skutków prawnych w postaci żądania wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 3 k.p.k. oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed odpowiedzialnością odszkodowawczą, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]